

مقدمه :

عوامل خطر متعددی در محیط های کاری و جوددارند که می توانند ایجاد سرطان نمایندسالانه بیش از هفت میلیون نفر در اثر سرطان می میرند.چهل درصد از این سرطان ها قابل پیشگیری بوده و با انجام مداخلات مؤثر در محیط های کاری می توان از هر ده مورد مرگ ناشی از سرطان، یک مورد آن را جلوگیری نمود سرطان شغلی 4 تا 20 درصد از موارد سرطانی را تشکیل می دهد.برای نخستین بار ،رابطه میان شغل و سرطان ، در سال ۱۷۷۵، بوسیله جراحی در یکی از بیمارستانهای انگلستان شناخته شد. این فرد ، بروز سرطان پوست بیضه را در افرادی گزارش کرد که دودکش تمیز می کردند . شایعترین انواع سرطان های شغلی : سرطان ریه، و سرطان مثانه، پوست ، سرطان خون و.... می باشند .

سرطان ریه :

کار با موادی مانند آزبست، رادون و کلرومتیل اتر در صورت عدم رعایت نکات بهداشتی و ایمنی ممکن است سرطان ریه ایجاد کند. از این رو معدن چیان آزبست ،کارگران چیت سازی ، عایق کاران و کارگران کشتی سازی بیشتر در معرض خطر سرطان ریه قرار دارند . کلرو متیل اتر در باکتری کشها ،آفت کش ها ، و حلال ها بکار می رود . هیدرو کربن های آروماتیک هم که بر اثر احتراق

قیر و نفت تشکیل می شوندسرطانزای ریه می باشند ، نقاش ها و کسانی که در تولید آسفالت و قیر کار می کنند باید مراقب سرطان ریه باشند . پیشگیری و درمان سرطان ریه شناسایی عوامل خطر زا در محیط کار و رعایت استانداردهای بهداشت حرفه ای در محیط کار و آموزش کارگران است . معاینات دوره ای کارگران در شناسایی این بیماری مؤثر است .

سرطان خون :

پس از کشف اشعه ایکس که به طور عمده در محیط کار گروههای پزشکی به کار می رود . مشخص شد که بعضی از افراد ، مثل رادیو لوژیست ها به سرطان خون مبتلا شدند . کارگران معادن اورانیوم و کارگران کارخانه های هسته ای هم ممکن است به سرطان خون مبتلا شوندهمچنین افرادی که با بنزن کار می کنند یا در تماس با آن قرار دارند خطر ابتلا به سرطان خون در آنها وجود دارد . اقدامات حفاظتی برای این افراد باید به گونه ای باشد که مدت زمان مواجهه کاهش یابد و از سپر های حفاظتی استفاده شود.

سرطان مثانه :

نخستین موردسرطان شغلی در مثانه ، در میان کارگرانی ، که رنگ هایی با ماده آنیلین می ساختند ، در سال ۱۸۹۵ مشاهده گردید ولی در حقیقت آنیلین در ایجاد سرطان مثانه نقشی نداشت . عامل ایجاد سرطان مثانه ، آمین های آروماتیک مشخصی هستند که به عنوان واسطه در ساخت رنگ ها و داروها و به عنوان ضد اکسیدان و تسریع کننده در صنایع لاستیک سازی مصرف می شوند.بعضی مواجهه های شغلی هم میتواند سرطان ایجاد کند. آلودگی آب ها با آفت کش ها و مواد شیمیایی دیگر هم ممکن است سرطان مثانه ایجاد کند . رانندگان کامیون و افرادی که در پالایشگاههای نفت کار میکنند و همچنین افرادی که در صنایعی چون تولید مواد رنگی و قیر، رنگ کردن پارچه ، پوست و کاغذ و صنعت کابل سازی فعالیت می کنند ، خطر ابتلا به سرطان مثانه را دارند .

سرطان پوست :

یکی از شایعترین سرطان های شغلی است ، با افزایش سن ، به ویژه هنگامی که این مسئله همراه با تماس زیاد با نور خورشید باشد ، خطر ابتلا به سرطان پوست نیز افزایش می یابد صورت . پشت دست ها و پشت گردن و بطور کلی قسمت های بازبدن نواحی هستند

وزارت جهاد کشاورزی
و خدمات بهداشتی درمانی تبریز
سازمان فارابی ملکان

سرطان و شغل

تهیه و تنظیم:
صالح نورحیدری
کارشناس بهداشت حرفه ای

کاران و کارگران صنایع نیکل و کروم و صنایع نفتی هم دیده میشود.

سرطان حنجره :

قرار گرفتن در معرض آذبت ، گرد و غبار چوب ، گاز خردل ، نیکل و روغن های برشی هم ممکن است ایجاد سرطان حنجره نماید .

سرطان پرده جنب :

این گونه سرطان نادر است ، اصولاً " پرده جنب و صفاق را مورد حمله قرار می دهد و عامل ایجاد آن آذبت به ویژه گونه کروسیدولیت است . .

پیشگیری از سرطان های شغلی:

- نصب دستگاههای کنترل مواد سرطانزا در محیط کار
- بکاربردن وسایل حفاظت فردی از قبیل دستکش ، لباس مناسب آستین بلند ، روپوشهای بسته ، پیشبند ، کلاه ، ماسک ، استفاده از کرم های محافظ پوست
- انجام معاینات دوره ای
- جایگزینی مواد خطرناک با مواد بی خطر یا کم خطر
- حذف یا کاهش آلاینده در محل تولید
- نظافت و رعایت بهداشت فردی در محیط کار
- کاهش زمان تماس با ماده خطرناک

که غالباً" به این بیماری مبتلا می شوند . برخی کارگران معادن ، کارگران کوره های زغال سنگ ، کارگران صنایع مواد شیمیایی و افرادی که در تماس با آرسنیک ، قیر ، و برخی ترکیبات نفتی هستند بیشتر از دیگران به این گونه سرطان مبتلا می شوند . همچنین تماس با پرتوهای یونساز سبب سرطان پوست می شود. در مشاغل ، مانند کشاورزی و ماهیگیری و... به علت تماس فرد با پرتو فرابنفش ناشی از نور خورشید سرطان پوست بویژه در ناحیه بینی دیده میشود . سرطان پوست ، بیشتر موارد ، در افرادی بروز می کند ، که در فضای باز کار می کنند.

سرطان کبد :

سرطان کبد شایع نیست ولی همیشه کشنده است. از مواد سرطانزای کبد ، میتوان از وینیل کلراید نام برد و افرادی که با غلظت های زیاد این ماده در تماس بوده اند به سرطان کبد مبتلا شده اند . دوره نهانی آن طولانی است . از سرطان زاهای دیگر کبد ، می توان از آرسنیک ، که در معدن چیان طلا ، کارگران ذوب مس ، کارگران مواد حشره کش و کارگران مواد شیمیایی ایجاد سرطان می کند نام برد.

سرطان بینی :

این گونه سرطان به نسبت کمیاب است اما در افرادی که با گرد و غبار چوب سروکار دارند ، چرم